

Hatóságilag felülvizsgált kiadás.

Második kiadás.

A TENGERRPART

POLITIKAI NAPILAP.

I. évfolyam.

FIUME, szerda 1914. szeptember 2.

229. szám.

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3. l. em.
Nyomda telefonszáma (lapzártá előtt) 400.

Felolós szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér

Döntés előtt.

Izgalmas órák Galiciában. — A jobbszárnyon is egyre erősebb lesz a küzdelem. — Döntés előtt állunk. — Orosz csapatszállítások Szerbiába. — Páris elzárása. — Elsüllyesztett angol hadihajó.

A nagy döntés már csak órák kérdése lehet. Galíciai hadseregünk diadalmas balszárnya befejezte az orosz jobbszárny körülvételét és most azon fáradozik, hogy hátbatámadja az orosz centrumot, ami a rendkívül kedvező előjelek után itélve biztosan sikerülni is fog. Eközben jobbszárnyunk is erélyesebb akcióba kezdett és visszaszorítja az oroszokat. Lembergben tegnap csak négy órán át hallották az ágyudörgést, ami azt jelenti, hogy a harc vonal egyre jobban távolodik Lembergől Oroszország felé, vagyis, hogy az orosz centrum is lassacskán visszafelé vonul. Az egész monarchia lakossága lélegzetet visszafojtva lesi a legközelebbi órák döntő eseményeit.

Ma délelőtt óta a következő távirati jelentéseket kaptuk:

AMNESZTIA AZ ELITÉLTEKNEK.

BUDAPEST, szept. 1. (Min. s. o.) A király e hó 24-én kelt legfelsőbb elhatározásával elrendelte, hogy azoknak a hat hónapot meg nem haladó szabadságvesztésre ítélt egyéneknek, akiknek a mozgósítási hirdetmény folytán a közös haderőnél, honvédségnél, vagy népfelkelésnél tényleges szolgálatot kell teljesíteniük, büntetésük kitöltésére halasztást adjanak, mert ezeket a büntetéseket mindazoknak kegyelemből elengedni szándékozik, akik katonai kötelezettségüket híven teljesítik. Ez a nemesszívű királyi elhatározás mindenfelé nagy örömet keltett, mert alkalmat ad arra, hogy mindazok, akik pillanatnyi meggondolatlanságból, vagy

a körülmények kényszerítő hatása alatt bűnbe estek, a legnemesebb módon, a haza védelmére kihuzott karddal mossák le a becsületükön ejtett foltot. A magyar kir. igazságügyminiszterium f. é. augusztus 30-án 4936/1914. I. M. VII. szám alatt rendeletet intézett az ország összes igazságügyi hatóságaihoz. A rendelet felhatalmazza a királyi ügyészségek vezetőit, hogy a

katonai szolgálatra kötelezett és hat hónapot meg nem haladó szabadságvesztés büntetésre ítélt egyének büntetése végrehajtásának elhalasztása, vagy félbeszakítása tárgyában a saját hatáskörükben intézkedjenek. A rendelet részletes utasításokat ad a kir. ügyészségek vezetőinek a szükséges ellenőrző kimutatások elkészítésére nézve.

Döntés előtt a galíciai harctéren.

BÉCS, szept. 1. (Min. s. o.) A Fremdenblatt jelenti: Ma van a nagy csatának hatodik napja. Csapatunk csodálatraméltó kietartással harcra lép. A harc vonalából kitünő hírek érkeznek a mi javunkra. A visszaférő sebesültek csodákat mesélnek katonáink hősiességéről. A főhadiszálláson nagyon jó a hangulat.

BÉCS, szept. 1. (Min. s. o.) A Neue Freie Presse jelenti, hogy tegnap éjjel kedvező hírek érkeztek az általános helyzetről. A harc tart és további lefolyása elé bizalommal tekinthetünk.

BUDAPEST, szept. 1. A döntő csata hatodik napján végre kedvező hírek érkeznek a galíciai harctér mind n oldaláról. Éjjeli jelentések szerint a balszárny csapatai folyton tartó nehéz csaták után állandó offenzívába mentek át. A körülkerítési taktikának megfelelőleg balszárnyunk, a kraszniki csata után a lublin—grubiesovi vonalon állandóan megerősítve, arra volt hivatva, hogy az orosz centrumot áttörje. A tervnek sok hasonlatossága van a német haditervvel, melyet Franciaország ellen alkalmaztak. Minden jelentés egybehangzóan úgy szól, hogy csapatunk halált megvető harcmodorának, különösen ellenállhatatlan lovastámadásainak sikerült a balszárnyon oly helyzetet teremteni, mely lehetővé tette az orosz jobb szárny visszaverését.

Eközben a mi jobbszárnyunkon is Nizniownál (Stanislautól 30 kilométernyire északkeletre) a küzdelem egyre jobban fejlődik ki a mi javunkra, úgy hogy a küszöbön álló döntésnek a legnagyobb bizalommal nézhetünk elébe.

BÉCS, szept. 1. (Min. s. o.) A Neue Freie Presse haditudósítója azt jelenti, hogy tegnap csak négy órán át hallatszottak Lembergben az ágyulövések, ebből azt kell következtetni, hogy a harc vonal Lembergől távolodik az orosz határ felé.

BÉCS, szept. 1. A lapok haditudósítóinak a hadisajtószállásról érkezett jelentései egyértelműen megegyeznek abban, hogy az osztrák és magyar csapatok offenzívájukban északon tartós és heves harcok közben egyre előre haladnak és úgy az előrehaladás, mint a kiterjedés dolgában teljesen megegyeznek a jelentések.

Az északi harc vonalon küszöbön áll a döntés. A keleti harc vonalon a helyzet változatlan, de kedvező. Azérkezett jelentések arra engednek következ-

GRAND CAFE' BORSA

FIUME, Baccich palota

Ma és minden este
BONYHADI JONAS LACZI
hangversenyez.

tetni, hogy az osztrák és magyar csapatok parancsnokai ebben a milliók által küzdött harcban ugyanazt a taktikát követik, amelyeket a német vezérkar Franciaországgal szemben oly nagy sikerrel alkalmazott.

A keleti hadsereg kedvező állása következtében erősen tartja magát az ellenség nagy tulsúlyával szemben. A küszöbön álló nagy döntést illetőleg általános a kedvező kimenetel reménye. Az eddigi eredmények a zseniális vezetésen kívül tisztjeink és katonáink leirhatatlan halálmegvetésének köszönhetők.

FÉLNEK A VÖRÖS ÖRDÖGÖKTŐL.

LEMBERG, szept. 1. A lengyel lapok egytől-egyig megállapítják az orosz csapatok inferioritását. Azt írják, hogy a magyar huszárok megpillantásánál rettenetes félelem fogja el őket és minden elfogott orosz tiszt azt kérdezi, hogy sokan vannak-e ezek a vörös ördögök?

AZ OROSZ KATONÁK — AKASZTÓ-FÁRAVALÓK.

BERLIN, szept. 1. Az orosz seregekkel, melyeket a németek a mazurai mocsarakba kergettek, még egyre tartanak a harcok. Egyik orosz hadtestet a másik után semmisítik meg a németek. Német tiszték elbeszélése szerint az orosz lovasság rettenetesen garázdálkodott leveretése előtt. Ezek nem is katonák — mondják a német tiszték — hanem közönséges akasztófáravalók.

OROSZ CSAPATSZÁLLÍTÁSOK SZERBIÁBA.

BUDAPEST, szept. 1. A főhadiszállásról érkezik híre annak, hogy több egybehangzó jelentés szerint orosz municiószállítások indultak meg a Dunán Szerbia részére és Sulinánál orosz szállítóhajók gyülekeznek, hogy orosz csapat-szállításokat készítsenek elő Szerbiába. Oroszország ezzel megsérti Románia semlegességét, ami Romániát arra fogja bírni, hogy a semlegességéből kilépjen.

Páris kapui előtt.

PÁRIS, szept. 1. (Rómán keresztül érkezett tegnap délután 1 óra 20 perckor. Min. s. o.) Mintegy kétezer méter magasságban egy katonai léghajó szállt el Páris felett és a st.-marci katonai kórház közelében egy bombát dobott le. Két asszony súlyosan megsebesült a robbanásnál. A léghajóban egy hadnagy ült, aki ledobott egy német zászlót egy levéllel, mely a következőket tartalmazta: A német hadsereg Páris kapui előtt van. Nem marad más hátra: adjátok meg magatokat!

KÖLN, szept. 1. (Min. s. o.) Páris elzárása az északi oldalról befejezett dolog. A semleges államok elutaztatják alattvalóikat a francia fővárosból. A teljes francia debarcélé immár elkerülhetetlen.

STOCKHOLM, szept. 1. A párisi lakosság tömegesen hagyja el a francia fővárost és a legnyugatibb kikötőkbe menekül.

PÁRIS ELZÁRJÁK A KÜLVILÁGTÓL

LONDON, szept. 1. A Daily Telegraph jelenti Párisból, hogy a francia vezérkar már számol azzal, hogy Páris néhány nap alatt teljesen elzárják a külvilágtól. Londen már csak Boulognen keresztül tartatják fenn az összeköttetést a párisiak.

FRANCIA LÉGHAJÓ LUXEMBURG FELETT.

LUXEMBURG, szept. 1. (M. T. I.) Egy francia léghajó elrepült a város felett és öt bombát dobott le a pályaudvarra.

OSTENDE MEGSZÁLLASA.

BERLIN, szept. 1. (Cenzurázva.) Angol tengerészkatona megsebesült Ostendén.

Hatvanezer orosz elfogtak a németek.

BERLIN, szept. 1. (Magyar Távirati Iroda. Cenzurázva.) Stein főhadiszállás-mester a következőket jelenti: Kluck tábornok serege Comblésnél visszaverte a franciákat. Bülow serege S. Quentinnál elfogott egy angol gyalogzászlóaljot és teljesen megverte a tulerőben levő franciákat. Hansen tábornok Aisne felé szorította az ellenséget, a württembergi herceg pedig a Maason átkelve megtámadta a franciákat, de a tulerő folytán kénytelen volt visszavonulni. Később ismét átkelt seregével a Maason és bevette a les-ayvellesi erődöt. A német trónörökös bevette a montmedy-i erődöt, a bajor trónörökös pedig folytatja harcait francia Lotharingiában. Keletporosorszámban Hindenburg tábornok serege óriási győzelmet aratott az oroszok felett. Három ellenséges hadtest megsemmisült, hatvanezer főnyi sereget és két vezénylő tábornokot elfogtak a németek és sok ágyút és tábori felszerelést zsákmányoltak. A Keletporosorszámban levő ellenség visszavonulásban van.

MEGSEMMISÜLT ANGOL HADIHAJÓ

BERLIN, szept. 1. (M. T. I.) Newyorkból érkezett jelentések szerint Sanfrancisco közelében tengeri harc volt egy német cirkáló és egy angol hadihajó között. Az angol hadihajót megsemmisítették a németek.

NOVANO ELPUSZTÍTÁSÁNAK OKA.

BERLIN, szept. 1. (Corr. Bur.) A Vossische Zeitungnak jelenti Hágából: Ama hírrel szemben, hogy Lovanio városban nem belga lövészek lövöldöztek a német csapatokra, hanem tévedésből maguk a né-

met katonák, a Nieuwe Rotterdamsche Kuriert fenntartja, hogy a lövészek előre kidolgozott terv szerint támadták meg a németeket. A tüzelés egy az állomással szemben levő házból indult meg a városparancsnoknak a pályaudvari épületben levő szállása ellen, azután házról-házra mentek a lövészek támadást kezdeni. A lap tudósítója megállapítja még, hogy a lövészek egy szálloda előtt a pályaudvarral szemben gyors tüzelőt állítottak fel. Lovanióban a tudósító 400 angol és skót hadifoglyot látott és az utóbbiak közül sokan voltak „highlanders” viseletben.

HINDENBURG TÁBORNAGY LETT.

BERLIN, szept. 1. A császár Hindenburg tábornoknak kiváló érdemeiért a tábornagi rangot adományozta és kifejezte előtte az egész birodalom halálját.

ÉHEZNEK AZ ANGOL CSAPATOK.

FRANKFURT, szept. 1. (M. T. I.) Amiensben elfogott skótok elmondták, hogy a német tüzérség bámulatos precizitással lő. Az angol csapatok éheztek, mert élelmiszerkészletüket a német léghajók bombái elpusztították.

A VILÁGTÖRTÉNELEM LEGNAGYOBB CSATÁJA.

ZÜRICH, szept. 1. A Züricher Zeitung részleteket közöl a Vogezeiben lefolyt ütközetről, amelyeket tudósítja a Reichstag egyik nagy szerepet játszó tagjától kapott.

A Vogezeiben lefolyt ütközet a világtörténelem legnagyobb csatája volt. A francia hadsereg 400.000 embert tett ki és az volt a feladata, hogy Metz kikerülésével Strassburg ellen vonuljon. A csata, amely három napig tartott, 50 kilométernyi vonalon kezdődött és a végén 100 kilométernyi vonalon folyt. Az eredmény az volt, hogy a franciák megfutamodtak és a Toul-Epinal erődvonalon kerestek védelmet. A francia katonaság eldobta fegyvereit, hogy gyorsabban menekülhessen. Az első összeütközés a Saarburg-Dienze-Delme vonalon történt, amelyet a német tiszték a hadgyakorlatokból kitűnően ismernek. A németek terv szerint nyomultak előre és egymásután foglalták el a községeket. A franciák nem tudtak rendben visszavonulni, hanem vad futásban menekültek. A vezérkarnak évekkel ezelőtt kidolgozott haditerve, amely abból állt, hogy a franciákkal a Vogezeiben kell megküzdeni, teljesen megvalósult. A Züricher Zeitung tudósítja még azt is jelenti, hogy Lüttich bevétele a kitűzött idő előtt történt meg.

AKNÁBA ÜTKÖZÖTT HAJÓK.

MILANO, szept. 1. Az Északi-tengeren elhelyezett aknáknak miatt újabbán ismét elsüllyedt két hajó. Az egyik a „Gottfried” nevű norvég gőzös, a másik a „Skulifogeti” dán halászhajó. Az előbbi hajó személyzetéből négy ember vesztette életét. A megmenekült matrózok Shieldsben drámai részleteket beszéltek el a két katasztrófáról. A Skulifogeti halakománnyal haladt a tengeren. Hirtelen erős lökést érzett a személyzet és a hajó a következő pillanatban szétroncsolt orrával süllyedni kezdett. A hajó elő részén négy halász aludt, ezek közül csak kettő tudott megmenekülni. A hajó öt perc alatt elsüllyedt. A Gottfried katasztrófája még megázóbb. A hajó alatt négy akna robbant fel, úgy hogy két perc alatt elsüllyedt. Egy arra jövő hajó megmentette az elpusztult gőzöst négy matrózával, akik a roncsokba kapaszkodtak.

ADAKOZZUNK

— a magyar Vörös-Kereszt Egyletnek! —

A „Zenta“ halálküzdeme.

A Zenta hadihajónak a francia flottával való dicsőséges harcáról és a cirkáló elpusztulásáról eddig csak hiányos tudósításokat közöltek a lapok. Egy antivari-i távirat teljes képét adja a küzdelemnek, amely rettenetes volt és haditengerészeink haláltmegvető bátorságáról tett tanúságot. Dacára annak, hogy ezt a jelentést egy-két olasz lap már leköszölte, érdemesnek tartjuk azt olvasóközönségünk részére közreadni.

Reggel 9 óra felé kisebb embercsoport állt a Volovica-foknál, az antivari-i kikötő bejáratánál, ahol a Cattaro és a Lovesen-hegy közötti ágyuharcot kísérte figyelemmel. Az emberek figyelme hirtelen a tengerre irányult, ahonnan egy lövést hallottak. Ez kezdetét jelentette egy tengeri csatának.

Doleigno felől két hadihajó tűnt fel, amelyek közül az egyik a „Zenta“ volt, a másik pedig egy torpedóvadászahajó. Mindkét hadihajó észak felé sietett. Néhány mértföldnyire mögöttük hat francia hadihajó haladt teljes gőzzel s ezek egyike tette az első ágyulövést. A két osztrák-magyar hadihajó nagyon messze elkalandozott és most, hogy ellenséggel találkozott, menekülni igyekezett. Az első ágyulövést nemsokára több más ágyulövés követte, amelyeket szintén a franciák intéztek a „Zenta“ és a torpedóvadászahajó ellen. Az osztrák-magyar hadihajók válaszóltak a tüzelésre s ekkor heves tengeri csata fejlődött ki, amely mind szűkebb körbe szorult.

A francia hadihajók folytonosan lövöldözve az antivari-i kikötő előtt siklottak, amikor a Zenta meglasztotta járását és kigyóvonásban manővereket végzett, mintha meg akarta volna téveszteni a franciákat. Ahelyett azonban még lassabb lett a járása. A torpedóvadászahajónak sikerült elérnie Castel Lasinát és Punta d'Ostrot, a Broche di Cattaronál.

A Zenta sorsa ekkor már meg volt pecsételve. Ugylátszik a gépezete megsérült, csavarját pedig egy ágyugolyó eltörte. A cirkáló megállt és úgy nyugvó célpontot képezett a franciák ágyui részére. A franciák szünet nélkül lövöldöztek, közben pedig bekerítési manővert csináltak, hogy a „Zenta“ esetleg el ne menekülhesen.

A Zenta ekkor elkezdte az ágyuzást. Észre lehetett venni a legénység nagy erőfeszítését, amelyvel szembeszállt az ellenséggel. A kis cirkáló körül hullottak a gránátok a tengerbe. Magas hullámok csaptak fel reá és füst borította, míg a francia golyók egymásután hatoltak be testébe. A Zenta minden ágyuja működött. Az ellenség által mindjobban körülzárva erős offenzívát fejtett ki és minden oldalról tüzelt. Az ágyúk torkából gyors egymásutánban csaptak ki villámlásszerű lángnyelvek, sűrűn lötték a gránátot az ellenségre.

Ekkor azonban már csak néhány perce volt hátra s el kellett készülnie a dicső halálra. Egy gránát a hajó Marconi-készülékének két villaága között robbant szét, a másik a bordájába hatolt és kevéssel utóbb az ellenkező oldalon fehér füst csapott ki a hajóból és a „Zenta“ ezen az oldalon dőlni kezdett; tűz ütött ki rajta. Két gránát a közepén találta a Zentát, amely erre ismét egyenes helyzetbe került, de megint visszaesett. A füst mind sűrűbben gomolygott ki belőle s időről-időre lángok is csaptak fel. A Zenta még hevesebben kezdett ágyuzni; az agóniában levő hajó utolsó erőfeszítése volt ez. A francia hadihajók hirtelen mintegy parancsra elhallgattak és újabbak jöttek, amelyek néhány mértföldnyire félkörben sorakozni kezdtek. A Zenta még folytatta néhány pillanatig az ágyuzást, aztán szintén elhallgatott. Rövid szünet után még egy lövés következett a hajó előlészéről és ekkor már a tűz minden oldalról előtört. Néhány perc múlva megint egy lövést tett a Zenta és ez volt az utolsó. Nagy fehér füstfelhő borította el a hajót, amely orrával lassan süllyedni kezdett. Néhány pillanat múlva a hadihajó eltűnt a hullámokban s ahol elsüllyedt, ott örvény jelezte pusztulását, amely lassan-lassan elsimult. A szél elűzte a füstöt és teljes esend állt be. A Volovica fok nézői levették kalapjaikat, sőt még a montenegróiak is lekapták kapicáikat, a mohamedánok pedig kezüket a fej mellé téve, katonásan, meghatóttan üdvözölték az elsüllyedt hajót.

A támadásban résztvevő hat francia hadihajó megfordult és megindult déli irányba, a többiek pedig utánuk sorakoztak. A flottát három dreandnought vezette.

A Zenta megmenekült parancsnoka a következőket mondotta az ütközetről: Megesküdünk, hogy hat ellenséges hajó ellen akár halálig is küzdeni fogunk. Hajónkon tűz volt, acél és rézlemezek görbültek meg, tele volt sebesültekkel, de azért az utolsó pillanatig folytattuk a küzdelmet. Az ütközet vége felé már a holttestekkel zártuk a réseket és a kazánokról felirigált gépszemélyzet látta el a megölt tüzerek helyett az ágyúk kezelését.

HIREK.

— **Összeírják a munkanélkülieket.** Fiume lakossága dicsőre méltó módon sietett azon szegény családok segítségére, amelyek a háború következtében ideiglenesen elvesztették kenyérkeresőiket és nemes versenyre kelt a Vörös Kereszt Egyesület érdekében, hogy lehetővé tegye a sebesültek minél jobb ápolását. E nemes feladatokon kívül most újabb tennivalója akad a közönségnek, mert a háború nemcsak asszonyokat és gyerekeket fosztott meg kenyérkeresőjüktől, hanem a be nem vonult férfiak százait is megfosztotta a mindennapi kenyértől. A gyárak, műhelyek és egyéb vállalatok korlátozták, vagy beszüntették üzemüket, úgy hogy a munkások százai maradtak foglalkozás nélkül. E bajon segitendő — a városi tanács a munkanélküliek általános összeírását rendelte el, hogy összeállíthassa statisztikájukat, egyben felhívást intéz a vállalatokhoz, hogy közöljék, milyen munkaerőkre van szükségük. Az összeírást egy városi bizottság fogja végezni szeptember 7-étől kezdve naponta délelőtt 9 és 12 és délután 4—6 óra között a városi tűzoltóság helyiségében (Via Edmondo de Amicis.) Jelentkezhetnek állásukat elhagyó tisztviselők, munkások stb. egyének, akik be tudják igazolni, hogy családjukat a jelen helyzetben fenntartani nem tudják. A városi tanács kéri a közönséget, hogy a munkanélküliekért megindítandó mozgalomban legyen segítségére, mert csak így vihető ki, hogy sok nyomorgó, szegény család segélyben részesüljön.

— **Az iskolaszék ülése.** A városi iskolaszék ma este félhatkor ülést tart, amelyen néhány iskolai ügyben fog határozni.

— **Ovódamegnyitás.** Az Asilo di Carita per l'Infanzia című gyermekóvoda e hó 5-én nyílik meg. A gyermekek 1-től 5-ig naponta délelőtt 9 és 12 között irathatók be a via Calvarion épülő új intézeti házban.

— **Elszállítják a hajón érkezett sebesülteket.** Ma reggel félnyolc órakor egy 31 kocsiból álló kórházvonat érkezett a fiumei állomásra. A betegszállító kocsik e célra átalakított teherkocsikból állanak és azokat a sebesülteket fogják innen elszállítani, akiket az Elektra gőzös hozott tegnap Fiuméba a montenegrói határról. A sebesültek, a kiknek legnagyobb része a kivándorlókban berendezett sebesültállomáson töltötte az éjszakát, nagyon jól érzik magukat. Negyvenen-ötvenen a könnyebben sebesültek közül vígan sétálnak a kivándorlókhoz folyosóin és a legjobb kedvben beszélgetnek az odaseregülő kíváncsiakkal. Jóízűen pipáznak, sőt muzsikálnak is maguknak. A sebesülteket ma délután szállítják el Fiuméből, csupán a súlyos állapotúakat tartják itt a katonai kórházban. A többieket egyelőre Zágrábba viszi a kórházvonat, onnan pedig az ezredeikhez szállítják őket és otthon, az illető helyőrségi kórházban kerülnek további ápolás alá. A kórházvonat elindulásának ideje nincs még megállapítva, de feltétlenül délután fog indulni, mert a sebesülteknek itt készítik még a mai ebédet.

A kórházvonatot ma délben kitolatták az állomásról a kivándorlói ház elé. A vonat — mint már jeleztük — közönséges teherkocsikból áll, ezek azonban mintaszerűen át vannak alakítva a sebesültszállítások céljaira. Minden kocsiiban nyolc ágy van, négy alsó és négy felső

fekhely, azonkívül asztalkák vannak a gyógyszeres részére és egy vaságy az ápoló számára. Téli hadjárat esetére is gondoskodtak és valamennyi kocsit átjáróval van ellátva, úgy hogy végig lehet sétálni az egész kórházvonaton. A vonat közepén van a mintaszerű, dusan felszerelt konyha, melynek nagyarányu, modern takaréktűzhelye díszére válna a legelőkelőbb szállodának is.

— **Amerikaiak hazautazása.** A ma reggel indult budapesti gyorsvonattal 41 amerikai állampolgár utazott Budapestre. Ezek az amerikaiak Fiume környékén és Dalmáciában, különféle fürdőhelyeken töltötték a nyarat és örömmel ragadták meg most a vasuti forgalom helyreállításával az alkalmat, hogy az első vonattal haazinduljanak. Budpesten és Bécsben több mint 400 amerikai állampolgár csatlakozik az innen érkezőkhöz és az amerikaiak különvonaton folytatják az utat Budapest—Bécs—Berlinen át Vlissingbe, ahol hajóra szállnak. A gőzöst a Tennessee nevű amerikai hadihajó fogja Newyorkig elkísérni.

— **Tűz a martinschizzai gyárban.** Tegnap este fél kilenckor a keleti égboltot élénk vörös fény világította meg. Nemsokára Martinschizza táján hatalmas lángok csaptak fel a magasba és Fiuméből jól lehetett látni, hogy a horvát tengerpart legmagasabb pontján, ahol a Magyar Fémkohó és Vegyipar R. T. telepe van, nagy tűzvész pusztít. A város utcáin mindenütt esőddület keletkezett és mindenki aggodalommal nézte a nagy tüzet, amely percről-percre nagyobb arányokat öltött. Az első telefonértesítésekből kitűnt, hogy a martinschizzai gyár egyik kohója és a mellette levő épület lángban állanak. A tüzhöz rögtön kivonultak a susáki tűzoltók, utánuk pedig nyomban a fiumei városi tűzoltóság két kocsija száguldott Martinschizza felé. Kilenc órakor a fiumei pályaudvarról egy vasuti mozdony indult el egy kocsival, amelyben a vasuti tűzoltók mentek Nagy Sándor tűzoltó-főparancsnok vezetése alatt a tűz színhelyéhez. A tűz egy olyan helyiségben keletkezett, amelyet már régebb idő óta nem használnak, tehát nem értik, miképpen támadhatott. A tűzoltóságoknak sikerült a tüzet csakhamar lokalizálni, majd teljesen eloltani. A gyárhoz vezető pecsinei uton igen sok nézője volt a tűznek s olyan tolongás támadt ott, hogy egy szakasz katonaságot kellett a rend fenntartása céljából kivezényelni. A kár még nincs megállapítva. A hatóság a tűz dolgában vizsgálatot indított.

A Magyar Fémkohó és Vegyipar Részvénytársaság kohó-igazgatósága a tüzesetből kifolyólag azt közli velünk, hogy a martinschizzai kohótelepén tegnap este 9 órakor kitört tüznek egy üzemi melléképület esett áldozatul. A tűz 10 óráig lokalizáltatott, az üzemet a melléképület leégése sem miben sem zavarja és a munka az egész gyártelepen rendesen folyik.

Nyomatott: **Budapesti Elektra „Patria“**
nyomatás.
Kiadóhely: **„A Tengerpart“** kiadó
Budapest (Temesi József)

Patkánin

az a csodaszer, mely egy éjjelen át kiirtja az összes patkányokat, tehát felülmul minden eddigi irtószert.
Kapható minden drogeriában.

Uj nagy butorraktár

Via Galileo Galilei N.o 2 a Dániel mólóval szemben.
Nagy raktár fényezett butorokban, egyes darabokban is valamint fényezett és matt butorokból álló szobaberendezésekben, közepes árak mellett.

Vasbutorok, ablakredőnyök különlegesség fényezett székekben. Mindennemű kárpitosmunkák, javítások is elvégeztetnek.

Alacsony árak.

Az n. é. közönség pártfogásába ajánlja magát.

Tomisich Ignác.

A görzsi asztalos- zukoórcium és a Mirkovics-cég volt ügynöke.

Ujjonnan érkezett

- Bluzok garantált állandó színekben K 1.30
- Reform ruhák állandó színekben K 5.90
- Modern szabású szövet aljak K 5.80

Nagy választék

- Gyermekruha újdonságokban K 1.50
- Fehér piké kabátok remek kidolgozás K 6.90
- Legújabb divatu gyermeksapkák selyem- és esipkéből a legalacsonyabb árakon.

Harisnya különlegességek

- Legújabb divatu színes harisnyák 56 fillér
- Újdonság bőrutánzatu keztyűkben p. 70 fl.

Férfi és női fehérneműek.

nagy választékban hallatlanul olcsó árakon **kizárólag**

„AL BUON PREZZO“

divatáru kereskedésében

BERKOVIĆ B.

Piazza Kobler. Abbazia-mozival szemben.

Előrehaladott Idény miatt kész fehérneműek mélyen leszállított árak mellett.

- Ingek chiffonból I. minőség csipkékkel vagy himzésekkel K 2.20
- Ingek chiffonból kézi himzéssel K 2.00
- Alsónadrágok chiffonból I. minőség himzéssel K 2.20
- Mellények battistból és chiffonból csipkékkel vagy himzésekkel K 1 és 1.60
- Ing- és alsónadrág-garnitúrák battistból és chiffonból K 6.60 és 8.60

Alsóruhák, hálóingek, mattiné és combination jutányos árakon.

Ajur harisnyák fekete, fehér és más színekben K —.96

Mousselin harisnyák fekete, fehér és más színekben K —.96

I-rendű flor-harisnyák fekete, fehér és más színekben K 1.40

Selymharisnyák fekete, fehér és más színekben K 3.40

Nagy választék különböző minőségű keztyűkben.

Nagy választék különböző minőségű keztyűkben.

Poleiner János
FIUME

Via della Torre 1. — A görög keleti templommal szemben.

PECSINEI SZANATORIUM
SUSAK-FIUME.

Remek fekvés a tengerparton. Belső és sebészeti betegségek részére. Lábadozók részére is. Modern berendezés. Kitűnő hideg és meleg tengeri fürdők. Műtő berendezés. Röntgen sugarak, villamos gyógykezelés stb.

Szobák, teljes ellátással 10 K.-tól. Orvos választás tetszés szerint.

Felvilágosításokat nyújt

Telefon 500.

Az igazgatóság.

Táviratok: SANATORIJ - SUŠAK.

Tudja Ön már,
: hogy mi az :

ALGA?

Az ALGA egy kizárólag növényi nedvekből készülő gyógyszer, mely biztos eredménnyel használható **csúzfájdalmak, fejfájás, fogfájás, kellemetlen szájszag, nátha, gége és mellhurutok, gyomorgyengeség, hányás, tengeri betegség és ájulás ellen** valamint használható a rossz levegőjű betegszobák levegőjének tisztántartására és bármely szoba levegőjének illatosítására.

Kapható kizárólag!

Budak D.

gyógyszertárában

VIALE DEAK — FIUME — VIALE DEAK

A legajánlatosabb fiumei szálló:

„Deák“ szálló

a Deák-korzón 2 percnyi-re vasuti állomástól.

Kitűnő konyha és árnyas kert.
Fajborok és kobányai polgári sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

ADAKOZZUNK

— a magyar Vörös-Kereszt Egyletnek! —

Fiumei első magyar rizshántoló és rizskeményítőgyár részv.-társaság.

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYITO

táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztasáért a gyár kezkesedik

ALLANDÓ HELYI ÜGYNÖKÖK KERESTETNEK,

esetleg fix alkalmazással, Ausztria-Magyar országban engedélyezett sorsjegyek árusítására. Ajánlatok: „Mercur címre Brünn, Neugasse 20.

EGY MODERN KIS LAKÁS

azonnal kiadó. Ugyanott elutazás miatt **BUTOROK,**

szőnyegek, csillárok, művészeti tárgyak stb. eladók. É deklódn szeptember 4-ig lehet a Baccich-palotában (Riva C. Colombo.) C. lépcsők, 19. sz. ajtó.

Fiumei Kereskedelmi Bank R. T.

Adria-palota (Piazza Elisabetta) új takarékbetétek után

4³/₄ 0/0 kamatot térít.

Ezek az új takarékbetétek nem esnek a moratórium korlátozásai alá.